

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകോനഷ്ട്വിതമഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## ॥ ഏകോനഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

പ്രഹസ്തസ്യ വധേന ദുഃഖിതസ്യ രാവണസ്യ യുദ്ധായ പ്രസ്ഥാനം  
തേന സഹാഗതാനാം വീരാനാം പരിചയോ രാവണസ്യ  
പ്രഹാരേണ സുഗ്രീവസ്യ മുർച്ഛാ, ലക്ഷ്മണസ്യ  
രണഭൂമാവാഗമനം ഹനുമദ്രാവണയോർമിഥസ്തലപ്രഹാരോ  
രാവണകർത്യകം നീലസ്യ വിസംജഞത്വം, ശക്തിപ്രഹാരേണ  
ലക്ഷ്മണസ്യ മുർച്ഛാ സസംജഞതാ ച, ശ്രീരാമാത് പരാജിതസ്യ  
രാവണസ്യ ലങ്കായാം പ്രവേശഃ

തസ്മിൻ ഹതേ രാക്ഷസസൈന്യപാലേ  
പ്ലവംഗമാനാമൃഷഭേണ യുദ്ധേ |  
ഭീമായുധം സാഗരവേഗതുൽയം  
വിദുദ്രുവേ രാക്ഷസരാജസൈന്യം || 6.59.1 ||

ഗത്വാ തു രക്ഷോധിപതേഃ ശശംസുഃ  
സേനാപതിം പാവകസുനുശസ്തം |  
തച്ചാപി തേഷാം വചനം നിശമ്യ  
രക്ഷോധിപഃ ക്രോധവശം ജഗാമ || 6.59.2 ||

സംഖ്യേ പ്രഹസ്തം നിഹതം നിശമ്യ  
ക്രോധാർദിതഃ ശോകപരീതചേതാഃ |

ഉവാച താൻ രാക്ഷസയുമമുഖ്യാ -  
നിന്ദ്രോ യഥാ നിർജരയുമമുഖ്യാൻ || 6.59.3 ||

നാവജ്ഞാ രിപവേ കാർയാ  
യൈരിന്ദ്രബലസാദനഃ |  
സുദിതഃ സൈന്യപാലോ മേ  
സാനുയാത്രഃ സകുഞ്ജരഃ || 6.59.4 ||

സോഹം രിപുവിനാശായ  
വിജയായാവിചാരയൻ |  
സ്വയമേവ ഗമിഷ്യാമി  
രണശീർഷം തദദ്ഭുതം || 6.59.5 ||

അദ്യ തദ് വാനരാന്ദനീകം  
രാമം ച സഹലക്ഷ്മണം |  
നിർദഹിഷ്യാമി ബാണൗഘൈ -  
ർവനം ദീപ്തൈരിവാഗ്നിഭിഃ |  
അദ്യ സന്തർപയിഷ്യാമി  
പൃഥിവീം കപിശോണിതൈഃ || 6.59.6 ||

സ ഏവമുക്ത്വാ ജ്വലനപ്രകാശം  
രഥം തുരംഗോത്തമരാജിയുക്തം |  
പ്രകാശമാനം വപുഷാ ജ്വലന്തം  
സമാരുരോഹാമരരാജശത്രുഃ || 6.59.7 ||

സ ശംഖഭേരീപണവപ്രണാദൈ -  
രാസ്ഫോടിതക്ഷ്യധിതസിംഹനാദൈഃ |  
പുൺയൈഃ സ്തവൈശ്ചാപി സുപൂജ്യമാന -  
സ്തദാ യയൗ രാക്ഷസരാജമുഖ്യഃ || 6.59.8 ||

സ ശൈലജീമുതനികാശരുപൈ -

ർമാംസാശനൈഃ പാവകദീപ്തനേത്രൈഃ |

ബഭൗ വൃതോ രാക്ഷസരാജമുഖ്യോ

ഭൂതൈർവൃതോ രുദ്ര ഇവാരേരശഃ || 6.59.9 ||

തതോ നഗർയാഃ സഹസാ മഹൗജാ

നിഷ്ക്രമ്യ തദ് വാനരസൈന്യമുഗ്രം |

മഹാർണവാഭ്രസ്തനിതം ദദർശ

സമുദ്യതം പാദപശൈലഹസ്തം || 6.59.10 ||

തദ് രാക്ഷസാനീകമതിപ്രചണ്ഡ -

മാലോക്യ രാമോ ഭുജഗേന്ദ്രബാഹുഃ |

വിഭീഷണം ശസ്ത്രഭൃതാം വരിഷ്ഠ -

മുവാച സേനാനുഗതഃ പൃഥുശ്രീഃ || 6.59.11 ||

നാനാപതാകാധുജഹരത്രജുഷ്ടം

പ്രാസാസിശൂലായുധശസ്ത്രജുഷ്ടം |

കന്ധ്യേദമക്ഷോഭ്യമഭീരുജുഷ്ടം

സൈന്യം മഹേന്ദ്രാപമനാഗജുഷ്ടം || 6.59.12 ||

തതസ്തു രാമസ്യ നിശമ്യ വാക്യം

വിഭീഷണഃ ശക്രസമാനവീര്യഃ |

ശശംസ രാമസ്യ ബലപ്രവേകം

മഹാത്മനാം രാക്ഷസപുംഗവാനാം || 6.59.13 ||

യോഽസൗ ഗജസ്കന്ധഗതോ മഹാത്മാ

നവോദിതാർകോപമതാമ്രവക്ത്രഃ |

സങ്കമ്പയന്നാഗശിരോഽഭ്യുപൈതി

ഹൃകമ്പനം ത്രേനമവേഹി രാജൻ || 6.59.14 ||

യോസൗ രമസ്ഥോ മൃഗരാജകേതു -  
 രധുൻവൻ ധനുഃ ശക്രധനുഃപ്രകാശം |  
 കരീവ ഭാത്യഗ്രവിവൃത്തദംഷ്ട്രഃ  
 സ ഇന്ദ്രജിന്നാമ വരപ്രധാനഃ || 6.59.15 ||

യശൈഷ വിന്ധ്യാസ്തമഹേന്ദ്രകൽപോ  
 ധൻവീ രമസ്ഥോതിരഥോതിവീരഃ |  
 വിസ്ഫാരയംശ്ചാപമതുൽയമാനം  
 നാമ്നാതികായോതിവിവൃദ്ധകായഃ || 6.59.16 ||

യോസൗ നവാർകോദിതതാമ്രചക്ഷു -  
 രാരുഹ്യ ഘണ്ടാനിനദപ്രണാദം |  
 ഗജം ഖരം ഗർജതി വൈ മഹാത്മാ  
 മഹോദരോ നാമ സ ഏഷ വീരഃ || 6.59.17 ||

യോസൗ ഹയം കാഞ്ചനചിത്രഭാസ്യ -  
 മാരുഹ്യ സന്ധ്യാഭ്രഗിരിപ്രകാശം |  
 പ്രാസം സമുദ്യമ്യ മരീചിനദ്ധം  
 പിശാച ഏഷോശ്ശനിതുൽയവേഗഃ || 6.59.18 ||

യശൈഷ ശൂലം നിശിതം പ്രഗൃഹ്യ  
 വിദ്യുത്പ്രഭം കിങ്കരവജ്രവേഗം |  
 വൃഷേന്ദ്രമാസ്ഥായ ശശിപ്രകാശ -  
 മായാതി യോസൗ ത്രിശിരാ യശസ്വീ || 6.59.19 ||

അസൗ ച ജീമുതനികാശരൂപഃ  
 കുന്ദഃ പൃഥുവൃദ്ധസുജാതവക്ഷാഃ |  
 സമാഹിതഃ പന്നഗരാജകേതു -  
 രവിസ്ഫാരയൻ യാതി ധനുർവിധുൻവൻ || 6.59.20 ||

യശൈഷ ജാംബുനദവജ്രജുഷ്ടം  
 ദീപ്തം സധൂമം പരിഘം പ്രഗൃഹ്യ |  
 ആയാതി രക്ഷാബലകേതുഭൂതോ  
 യോസൗ നികുംഭോദ്ഭൂതഘോരകർമാ || 6.59.21 ||

യശൈഷ ചാപാസിശരൗഘജുഷ്ടം  
 പതാകിനം പാവകദീപ്തരൂപം |  
 രഥം സമാസ്ഥായ വിഭാത്യദഗ്രോ  
 നരാന്തകോസൗ നഗശൃംഗയോധീ || 6.59.22 ||

യശൈഷ നാനാവിധഘോരരുപൈ -  
 ര്വ്യാഘോഷ്ടനാഗേന്ദ്രമൃഗാശ്വവക്ത്രൈഃ |  
 ഭൂതൈർവൃതോ ഭാതി വിവൃത്തനേത്രൈ -  
 ര്യോസൗ സുരാണാമപി ദർപഹന്താ || 6.59.23 ||

യത്രൈതദിന്ദുപ്രതിമം വിഭാതി  
 ക്ഷത്രം സിതം സൂക്ഷ്മശലാകമഗ്രം |  
 അത്രൈഷ രക്ഷാധിപതിർമഹാത്മാ  
 ഭൂതൈർവൃതോ രൂദ ഇവാവഭാതി || 6.59.24 ||

അസൗ കിരീടീ ചലകുണ്ഡലാസ്യോ  
 നഗേന്ദ്രവിന്ധ്യാപമഭീമകായഃ |  
 മഹേന്ദ്രവൈവസ്വതദർപഹന്താ  
 രക്ഷാധിപഃ സൂര്യ ഇവാവഭാതി || 6.59.25 ||

പ്രത്യുവാച തതോ രാമോ  
 വിഭീഷണമരിനമഃ |  
 അഹോ ദീപ്തമഹാതേജാ  
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ || 6.59.26 ||

ആദിത്യ ഇവ ദുഷ്പ്രേക്ഷ്യോ  
 രശ്മിഭിർഭാതി രാവണം |  
 ന വ്യക്തം ലക്ഷയേ ഹ്യസ്യ  
 രൂപം തേജഃസമാവൃതം || 6.59.27 ||

ദേവദാനവവീരാണാം  
 വപുർനൈവംവിധം ഭവേത് |  
 യാദൃശം രാക്ഷസേന്ദ്രസ്യ  
 വപുരേതദ് വിരാജതേ || 6.59.28 ||

സർവേ പർവതസങ്കാശാഃ  
 സർവേ പർവതയോധിനഃ |  
 സർവേ ദീപ്തായുധധരാ  
 യോധാസ്തസ്യ മഹാത്മനഃ || 6.59.29 ||

വിഭാതി രക്ഷാരാജോന്യസൗ  
 പ്രദീപ്തൈർഭീമദർശനൈഃ |  
 ഭൂതൈഃ പരിവൃതസ്തീക്ഷ്ണൈഃ -  
 ര്ദേഹവദ്ഭിരിവാന്തകഃ || 6.59.30 ||

ദിഷ്ട്യായമദ്യ പാപാത്മാ  
 മമ ദൃഷ്ടിപഥം ഗതഃ |  
 അദ്യ ക്രോധം വിമോക്ഷ്യാമി  
 സീതാഹരണസംഭവം || 6.59.31 ||

ഏവമുക്ത്വാ തതോ രാമോ  
 ധനുരാദായ വീര്യവാൻ |  
 ലക്ഷ്മണാനുചരസ്തസ്ഥൗ  
 സമുദ്ധൃത്യ ശരോത്തമം || 6.59.32 ||

തതഃ സ രക്ഷാധിപതിർമഹാത്മാ  
 രക്ഷാംസി താൻയാഹ മഹാബലാനി |  
 ദ്വാരേഷു ചർയാഗൃഹഗോപുരേഷു  
 സുനിർവൃതാസ്തിഷ്ഠന്ത നിർവിശങ്കാഃ || 6.59.33 ||

ഇഹാഗതം മാം സഹിതം ഭവദ്ഭി -  
 ര്വനൗകസശ്ചരിദ്രമിദം വിദിത്വാ |  
 ശൂന്യം പുരീ ദുഷ്പ്രസഹാം പ്രമഥ്യ  
 പ്രധർഷയേയുഃ സഹസാ സമേതാഃ || 6.59.34 ||

വിസർജയിത്വാ സചിവാംസ്തതസ്താൻ  
 ഗതേഷു രക്ഷഃസു യഥാനിയോഗം |  
 വ്യഭാരയദ് വാനരസാഗരൗഘം  
 മഹാത്ഥഃ പൂർണമിവാർണവൗഘം || 6.59.35 ||

തമാപതന്തം സഹസാ സമീക്ഷ്യ  
 ദീപ്തേഷുചാപം യുധി രാക്ഷസേന്ദ്രം |  
 മഹത് സമുത്പാദ്യ മഹീധരാഗ്രം  
 ദുദ്രാവ രക്ഷാധിപതിം ഹരീശഃ || 6.59.36 ||

തച്ഛലശൃംഗം ബഹുവൃക്ഷസാനും  
 പ്രഗൃഹ്യ ചിക്ഷേപ നിശാചരായ |  
 തമാപതന്തം സഹസാ സമീക്ഷ്യ  
 ചിച്ഛേദ ബാണൈസ്തപനീയപുഞ്ചൈഃ || 6.59.37 ||

തസ്മിൻ പ്രവൃദ്ധോത്തമസാനുവൃക്ഷേ  
 ശൃംഗേ വിദീർണേ പതിതേ പൃഥിവ്യാം |  
 മഹാഹികൽപം ശരമന്തകാഭം  
 സമാദധേ രാക്ഷസലോകനാമഃ || 6.59.38 ||

സ തം ഗൃഹീത്യാനിലതുൽയവേഗം  
 സവിസ്ഫുലിംഗജ്വലനപ്രകാശം |  
 ബാണം മഹേന്ദ്രാശനിതുൽയവേഗം  
 ചിക്ഷേപ സുഗ്രീവവധായ രുഷ്ടഃ || 6.59.39 ||

സ സായകോ രാവണബാഹുമുക്തഃ  
 ശക്രാശനിപ്രഖ്യവപുഃപ്രകാശം |  
 സുഗ്രീവമാസാദ്യ ബിഭേദ വേഗാദ്  
 ഗുഹേരിതാ ക്രൗഞ്ചമിവോഗ്രശക്തിഃ || 6.59.40 ||

സ സായകാർതോ വിപരീതചേതാഃ  
 കൃജൻ പൃഥിവ്യാം നിപപാത വീരഃ |  
 തം വീക്ഷ്യ ഭൂമൗ പതിതം വിസംജ്ഞം  
 നേദുഃ പ്രഹൃഷ്ടാ യുധി യാതുധാനാഃ || 6.59.41 ||

തതോ ഗവാക്ഷോ ഗവയഃ സുഷേണ -  
 സ്ത്വഥർഷഭോ ജ്യോതിമുഖോ നലശ്വ |  
 ശൈലാൻ സമുത്പാദ്യ വിവൃദ്ധകായാഃ  
 പ്രദുദ്രുവുസ്തം പ്രതി രാക്ഷസേന്ദ്രം || 6.59.42 ||

തേഷാം പ്രഹാരാൻ സ ചകാര മോഘാൻ  
 രക്ഷോധിപോ ബാണശതൈഃ ശിതാഗ്രൈഃ |  
 താൻ വാനരേന്ദ്രാനപി ബാണജാലൈ -  
 ര്ബിഭേദ ജാംബൂനദചിത്രപുംബൈഃ || 6.59.43 ||

തേ വാനരേന്ദ്രാസ്ത്രിദശാരിബാണൈ -  
 ര്ഭിന്നാ നിപേതൂർഭൂവി ഭീമകായാഃ |  
 തതസ്തു തദ് വാനരസൈന്യമുഗ്രം  
 പ്രച്ഛാദയാമാസ സ ബാണജാലൈഃ || 6.59.44 ||

തേ വധ്യമാനാഃ പതിതാശ്ച വീരാ  
 നാനദ്യമാനാ ഭയശൽയവിധാഃ |  
 ശാഖാമൃഗാ രാവണസായകാർതാ  
 ജഗ്മുഃ ശരൺയം ശരണം സ്മ രാമം || 6.59.45 ||

തതോ മഹാത്മാ സ ധനുർധനുഷ്മാൻ  
 ആദായ രാമഃ സഹസാ ജഗാമ |  
 തം ലക്ഷ്മണഃ പ്രാഞ്ജലിരഭ്യുപേത്യ  
 ഉവാച രാമം പരമാർഥയുക്തം || 6.59.46 ||

കാമമാർയ സുപർയാപ്തോ  
 വധായാസ്യ ദുരാത്മനഃ |  
 വിധമിഷ്ടാമൃഹം ചൈത -  
 മനുജാനീഹി മാം വിഭോ || 6.59.47 ||

തമബ്രവീൻമഹാതേജാ  
 രാമഃ സത്യപരാക്രമഃ |  
 ഗച്ഛ യത്നപരശ്ചാപി  
 ഭവ ലക്ഷ്മണ സംയുഗേ || 6.59.48 ||

രാവണോ ഹി മഹാവീര്യോ  
 രണേദ്ഭുതപരാക്രമഃ |  
 ത്രൈലോക്യേനാപി സങ്കുഭോ  
 ദുഷ്പ്രസഹ്യോ ന സംശയഃ || 6.59.49 ||

തസ്യച്ഛിദ്രാണി മാർഗസ്യ  
 സ്വച്ഛിദ്രാണി ച ലക്ഷയ |  
 ചക്ഷുഷാ ധനുഷാഽത്മാനം  
 ഗോപായസ്വ സമാഹിതഃ || 6.59.50 ||

രാഘവസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ  
 സമ്പരിഷ്ഠജ്യ പുജ്യ ച |  
 അഭിവാദ്യ ച രാമായ  
 യയൗ സൗമിത്രിരാഹവേ || 6.59.51 ||

സ രാവണം വാരണഹസ്തബാഹും  
 ദദർശ ഭീമോദ്യതദീപ്തചാപം |  
 പ്രച്ഛാദയന്തം ശരവൃഷ്ടിജാലൈ -  
 സ്താൻ വാനരാൻ ഭിന്നവികീർണദേഹാൻ || 6.59.52 ||

തമാലോക്യ മഹാതേജാ  
 ഹനൂമാൻ മാരുതാത്മജഃ |  
 നിവാർയ ശരജാലാനി  
 വിദുദ്രാവ സ രാവണം || 6.59.53 ||

രഥം തസ്യ സമാസാദ്യ  
 ബാഹുമുദ്യമ്യ ദക്ഷിണം |  
 ത്രാസയൻ രാവണം ധീമാൻ  
 ഹനൂമാൻ വാക്യമബ്രവീത് || 6.59.54 ||

ദേവദാനവഗന്ധർവൈ -  
 ര്യകൈഷശ്ച സഹ രാക്ഷസൈഃ |  
 അവധ്യത്വം ത്വയാ പ്രാപ്തം  
 വാനരേഭ്യസ്തു തേ ഭയം || 6.59.55 ||

ഏഷ മേ ദക്ഷിണോ ബാഹുഃ  
 പഞ്ചശാഖഃ സമുദ്യതഃ |  
 വിധമിഷ്യതി തേ ദേഹേ  
 ഭൂതാത്മാനം ചിരോഷിതം || 6.59.56 ||

ശ്രുത്വാ ഹനുമതോ വാക്യം  
 രാവണോ ഭീമവിക്രമഃ |  
 സംരക്തനയനഃ ക്രോധാ -  
 ദിദം വചനമബ്രവീത് || 6.59.57 ||

ക്ഷിപ്രം പ്രഹര നിഃശങ്കം  
 സ്ഥിരാം കീർത്തിമവാപ്നുഹി |  
 തതസ്ത്വാം ജ്ഞാതവിക്രാന്തം  
 നാശയിഷ്യാമി വാനര || 6.59.58 ||

രാവണസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ  
 വായുസുനുർവചോബ്രവീത് |  
 പ്രഹൃതം ഹി മയാ പൂർവ -  
 മക്ഷം തവ സുതം സ്മര || 6.59.59 ||

ഏവമുക്തോ മഹാതേജാ  
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |  
 ആജഘാനാനിലസുതം  
 തലേനോരസി വീര്യവാൻ || 6.59.60 ||

സ തലാഭിഹതസ്തേന  
 ചചാല ച മുഹൂർമുഹൂഃ |  
 സ്ഥിതോ മുഹൂർതം തേജസ്വി  
 സ്ഥൈര്യം കൃത്വാ മഹാമതിഃ || 6.59.61 ||

ആജഘാന ച സങ്ക്രുദ്ധ -  
 സ്തലേനൈവാമരദ്വിഷം |  
 തതഃ സ തേനാഭിഹതോ  
 വാനരേണ മഹാത്മനാ || 6.59.62 ||

ദശഗ്രീവഃ സമാധൂതോ  
 യഥാ ഭൂമിതലേച്ഛലഃ |  
 സംഗ്രാമേ തം തഥാ ദൃഷ്ട്വാ  
 രാവണം തലതാഡിതം || 6.59.63 ||

ഋഷയോ വാനരാഃ സിദ്ധാ  
 നേദുർഭേദവാഃ സഹാസുരൈഃ |  
 അമാശ്വസ്യ മഹാതേജാ  
 രാവണോ വാക്യമബ്രവീത് || 6.59.64 ||

സാധു വാനര വീര്യേണ  
 ശ്ലാഘനീയോഽസി മേ രിപുഃ |  
 രാവണേനൈവമുക്തസ്തു  
 മാരുതിർവാക്യമബ്രവീത് || 6.59.65 ||

ധിഗസ്തു മമ വീര്യസ്യ  
 യത് ത്വം ജീവസി രാവണ |  
 സകൃത് തു പ്രഹരേദാനീം  
 ദുർബുദ്ധേ കിം വികത്ഥസേ || 6.59.66 ||

തതസ്ത്വാം മാനകോ മുഷ്ടി -  
 ര്നയിഷ്യതി യമക്ഷയം |  
 തതോ മാരുതിവാക്യേന  
 കോപസ്തസ്യ പ്രജ്ജ്വലേ || 6.59.67 ||

സംരക്തനയനോ യതാ -  
 ന്മുഷ്ടിമാവൃത്യ ദക്ഷിണം |  
 പാതയാമാസ വേഗേന  
 വാനരോരസി വീര്യവാൻ || 6.59.68 ||

ഹനുമാൻ വക്ഷസി വൃശഭേ  
 സഞ്ചചാല പുനഃ പുനഃ |  
 വിഹ്വലം തു തദാ ദൃഷ്ട്വാ  
 ഹനുമന്തം മഹാബലം || 6.59.69 ||

രഥേനാതിരഥഃ ശീഘ്രം  
 നീലം പ്രതി സമഭൃഗാത് |  
 രാക്ഷസാനാമധിപതി -  
 ര്ദശഗ്രീവഃ പ്രതാപവാൻ || 6.59.70 ||

പന്നഗപ്രതിമൈർഭീമൈഃ  
 പരമർമാഭിഭേദനൈഃ |  
 ശരൈരാദീപയാമാസ  
 നീലം ഹരിചമുപതിം || 6.59.71 ||

സ ശരൗഘസമായസ്തോ  
 നീലോ ഹരിചമുപതിഃ |  
 കരേണൈകേന ശൈലാഗ്രം  
 രക്ഷോധിപതയേന്ദ്രസൃജത് || 6.59.72 ||

ഹനുമാനപി തേജസ്വി  
 സമാശ്വസ്തോ മഹാമനാഃ |  
 വിപ്രേക്ഷമാണോ യുദ്ധേപ്സുഃ  
 സരോഷമിദമബ്രവീത് || 6.59.73 ||

നീലേന സഹ സംയുക്തം  
 രാവണം രാക്ഷസേശ്വരം |  
 അന്യേന യുധ്യമാനസ്യ  
 ന യുക്തമഭിധാവനം || 6.59.74 ||

രാവണോഽഥ മഹാതേജാ -

സ്തം ശൃംഗം സപ്തഭിഃ ശരൈഃ |

ആജുലാന സുതീക്ഷ്ണാഗ്രൈ -

സ്തദ് വികീർണം പപാത ഹ || 6.59.75 ||

തദ് വികീർണം ഗിരേഃ ശൃംഗം

ദൃഷ്ട്വാ ഹരിചമുപതിഃ |

കാലാഗ്നിരിവ ജജ്വാല

കോപേന പരവീരഹാ || 6.59.76 ||

സോഽശ്വകർണദ്രുമാൺശാലാം -

ശ്ചുതാംശ്ചാപി സുപുഷ്പിതാൻ |

അന്യാംശ്ച വിവിധാൻ വൃക്ഷാൻ

നീലശ്ചിക്ഷേപ സംയുഗേ || 6.59.77 ||

സ താൻ വൃക്ഷാൻ സമാസാദ്യ

പ്രതിചിച്ഛേദ രാവണം |

അഭ്യവർഷച്ച ഘോരേണ

ശരവർഷേണ പാവകിം || 6.59.78 ||

അഭിവൃഷ്ടഃ ശരൗഘേണ

മേഘേനേവ മഹാചലഃ |

ഹസ്ത്വം കൃത്വാ തതോ രൂപം

ധ്വജാഗ്രേ നിപപാത ഹ || 6.59.79 ||

പാവകാത്മജമാലോക്യ

ധ്വജാഗ്രേ സമവസ്ഥിതം |

ജജ്വാല രാവണം ക്രോധാത്

തതോ നീലോ നനാദ ച || 6.59.80 ||

ധ്വജാഭഗ്ര ധനുഷശ്ചാഭഗ്ര  
 കിരീടാഭഗ്ര ച തം ഹരിം |  
 ലക്ഷ്മണോഽഥ ഹനുമാംശ്ച  
 രാമശ്ചാപി സുവിസ്ഥിതാഃ || 6.59.81 ||

രാവണോഽപി മഹാതേജാഃ  
 കപിലാഘവവിസ്ഥിതഃ |  
 അസ്ത്രമാഹാരയാമാസ  
 ദീപ്തമാഗ്നേയമദ്ഭൂതം || 6.59.82 ||

തതസ്തേ ചുക്രൂശൂർഹൃഷ്ടാ  
 ലബ്ധലക്ഷാഃ പ്ലവംഗമാഃ |  
 നീലലാഘവസംഭ്രാന്തം  
 ദൃഷ്ട്വാ രാവണമാഹവേ || 6.59.83 ||

വാനരാണാം ച നാദേന  
 സംരബ്ധോ രാവണസ്തദാ |  
 സംഭ്രമാവിഷ്ടഹൃദയോ  
 ന കിഞ്ചിത് പ്രത്യുപദ്യത || 6.59.84 ||

ആഗ്നേയേനാപി സംയുക്തം  
 ഗൃഹീത്വാ രാവണഃ ശരം |  
 ധ്വജശീർഷസ്ഥിതം നീല -  
 മുദൈക്ഷത നിശാചരഃ || 6.59.85 ||

തതോഽബ്രവീൻമഹാതേജാ  
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |  
 കപേ ലാഘവയുക്തോഽസി  
 മായയാ പരയാ സഹ || 6.59.86 ||

ജീവിതം ഖലു രക്ഷസ്വ  
 യദി ശക്തോസി വാനര |  
 താനി താൻയാത്മരൂപാണി  
 സൃജസി ത്വമനേകശഃ || 6.59.87 ||

തഥാപി ത്വാം മയാ മുക്തഃ  
 സായകോസ്ത്രപ്രയോജിതഃ |  
 ജീവിതം പരിരക്ഷന്തം  
 ജീവിതാദ് ഭംശയിഷ്യതി || 6.59.88 ||

ഏവമുക്ത്വാ മഹാബാഹു  
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |  
 സന്ധായ ബാണമസ്ത്രേണ  
 ചമുപതിമതാഡയത് || 6.59.89 ||

സോസ്ത്രമുക്തേന ബാണേന  
 നീലോ വക്ഷസി താഡിതഃ |  
 നിർദ്വഹ്യമാനഃ സഹസാ  
 സ പപാത മഹീതലേ || 6.59.90 ||

പിതൃമാഹാത്മ്യസംയോഗാ -  
 ദാത്മനശ്ചാപി തേജസാ |  
 ജാനുഭ്യാമപതദ് ഭൂമൗ  
 ന തു പ്രാണൈർവിയുജ്യത || 6.59.91 ||

വിസംജ്ഞം വാനരം ദൃഷ്ട്വാ  
 ദശഗ്രീവോ രണോത്സുകഃ |  
 രഥേനാംബുദനാദേന  
 സൗമിത്രിമഭിദുദ്രുവേ || 6.59.92 ||

ആസാദ്യ രണമധ്യേ തം  
 വാരയിത്യാ സ്ഥിതോ ജ്വലൻ |  
 ധനുർവിസ്ഫാരയാമാസ  
 രാക്ഷസേന്ദ്രഃ പ്രതാപവാൻ || 6.59.93 ||

തമാഹ സൗമിത്രിരദീനസത്തേത്യാ  
 വിസ്ഫാരയന്തം ധനുരപ്രമേയം |  
 അവേഹി മാമദ്യ നിശാചരേന്ദ്ര  
 ന വാനരാംസ്ത്വം പ്രതിയോദ്ധുമർഹഃ || 6.59.94 ||

സ തസ്യ വാക്യം പ്രതിപൂർണഘോഷം  
 ജ്യാശബ്ദമുഗ്രം ച നിശമ്യ രാജാ |  
 ആസാദ്യ സൗമിത്രിമുപസ്ഥിതം തം  
 രോഷാൻവിതം വാചമുവാച രക്ഷഃ || 6.59.95 ||

ദിഷ്ട്യാസി മേ രഘവ ദൃഷ്ടിമാർഗം  
 പ്രാപ്തോന്തഗാമീ വിപരീതബുദ്ധിഃ |  
 അസ്മിൻ ക്ഷണേ യാസ്യസി മൃത്യുലോകം  
 സംസാദ്യമാനോ മമ ബാണജാലൈഃ || 6.59.96 ||

തമാഹ സൗമിത്രിരവിസ്മയാനോ  
 ഗർജന്തമുദ്യുത്തശിതാഗ്രദംഷ്ട്രം |  
 രാജൻ ന ഗർജന്തി മഹാപ്രഭാവാ  
 വികത്മസേ പാപകൃതാം വരിഷ്ഠം || 6.59.97 ||

ജാനാമി വീര്യം തവ രാക്ഷസേന്ദ്ര  
 ബലം പ്രതാപം ച പരാക്രമം ച |  
 അവസ്ഥിതോഽഹം ശരചാപപാണി -  
 രാഗച്ഛ കിം മോഘവികത്മനേന || 6.59.98 ||

സ ഏവമുക്തഃ കുപിതഃ സസർജ  
 രക്ഷാധിപഃ സപ്ത ശരാൻ സുപുംബാൻ |  
 താൻ ലക്ഷ്മണഃ കാഞ്ചനചിത്രപുംബൈ -  
 ശ്ചിച്ഛേദ ബാണൈർനിശിതാഗ്രധാരൈഃ || 6.59.99 ||

താൻ പ്രേക്ഷമാണഃ സഹസാ നികൃത്താൻ  
 നികൃത്തഭോഗാനിവ പന്നഗേന്ദ്രാൻ |  
 ലങ്കേശ്വരഃ ക്രോധവശം ജഗാമ  
 സസർജ ചാൻയാൻ നിശിതാൻ പൃഷ്ടത്കാൻ || 6.59.100 ||

സ ബാണവർഷം തു വവർഷ തീവ്രം  
 രാമാനുജഃ കാർമുകസമ്പ്രയുക്തം |  
 ക്ഷുരാർധചന്ദ്രോത്തമകർണിഭൽലൈഃ  
 ശരാംശ്ച ചിച്ഛേദ ന ചുക്ഷുഭേ ച || 6.59.101 ||

സ ബാണജാലാൻയപി താനി താനി  
 മോഘാനി പശ്യംസ്ത്രിദശാരിരാജഃ |  
 വിസിസ്ഥിയേ ലക്ഷ്മണലഘവേന  
 പുനശ്ച ബാണാൻ നിശിതാൻ മുമോച || 6.59.102 ||

സ ലക്ഷ്മണശ്ചാപി ശിതാൺശിതാഗ്രാൻ  
 മഹേന്ദ്രതുൽയോഽശനിഭീമവേഗാൻ |  
 സന്ധായ ചാപേ ജ്വലനപ്രകാശാൻ  
 സസർജ രക്ഷാധിപതേർവധായ || 6.59.103 ||

സ താൻ പ്രചിച്ഛേദ ഹി രാക്ഷസേന്ദ്രഃ  
 ശിതാൺശരാംൽലക്ഷ്മണമാജഘാന |  
 ശരേണ കാലാഗ്നിസമപ്രഭേണ  
 സ്വയംഭൂദത്തേന ലലാടദേശേ || 6.59.104 ||

സ ലക്ഷ്മണോ രാവണസായകാർത -  
 ശ്വചാല ചാപം ശിമിലം പ്രഗൃഹ്യ |  
 പുനശ്ച സംജ്ഞാം പ്രതിലഭ്യ കൃച്ഛാ -  
 ചിച്ഛേദ ചാപം ത്രിദശേന്ദ്രശരത്രാഃ || 6.59.105 ||

നികൃത്തചാപം ത്രിഭിരാജഘാന  
 ബാണൈസ്തദാ ദാശരഥിഃ ശിതാഗ്രൈഃ |  
 സ സായകാർതോ വിചചാല രാജാ  
 കൃച്ഛാച്ച സംജ്ഞാം പുനരാസസാദ || 6.59.106 ||

സ കൃത്തചാപഃ ശരതാധിതശ്ച  
 മേദാർദ്രഗാത്രോ രുധിരാവസിക്കുതഃ |  
 ജഗ്രാഹ ശക്തിം സ്വയമുഗ്രശക്തിഃ  
 സ്വയംഭുദന്താം യുധി ദേവശത്രുഃ || 6.59.107 ||

സ താം സധൂമാനലസന്നികാശാം  
 വിത്രാസനാം സംയതി വാനരാണാം |  
 ചിക്ഷേപ ശക്തിം തരസാ ജ്വലന്തീം  
 സൗമിത്രയേ രാക്ഷസരാഷ്ട്രനാഥഃ || 6.59.108 ||

താമാപതന്തീം ഭരതാനുജോഽസ്ത്രൈ -  
 ര്ജഘാന ബാണൈശ്ച ഹുതാഗ്നികൽപൈഃ |  
 തമാപി സാ തസ്യ വിവേശ ശക്തി -  
 ര്ഭുജാന്തരം ദാശരഥേർവിശാലം || 6.59.109 ||

സ ശക്തിമാൺശക്തിസമാഹതഃ സൻ  
 ജജ്വാല ഭൂമൗ സ രഘുപ്രവീരഃ |  
 തം വിഹ്വലന്തം സഹസാഭ്യുപേത്യ  
 ജഗ്രാഹ രാജാ തരസാ ഭുജാഭ്യം || 6.59.110 ||

ഹിമവാൻ മന്ദരോ മേരു -

സ്ത്രൈലോക്യം വാ സഹാമരൈഃ |  
ശക്യം ഭുജാഭ്യമുദ്ധർതും  
ന ശക്യോ ഭരതാനുജഃ || 6.59.111 ||

ശക്ത്യാ ബ്രാഹ്മ്യം തു സൗമിത്രി -

സ്താഡിതോപി സ്തനാന്തരേ |  
വിഷ്ണോരമീമാംസ്യഭാഗ -  
മാത്മാനം പ്രത്യനുസ്മരത് || 6.59.112 ||

തതോ ദാനവദർപഹ്നം

സൗമിത്രിം ദേവകണ്ടകഃ |  
തം പീഡയിത്വാ ബാഹുഭ്യം  
ന പ്രഭൂർലംഘനേഭവത് || 6.59.113 ||

തതഃ ക്രുദ്ധോ വായുസുതോ

രാവണം സമഭിദ്രവത് |  
ആജഘാനോരസി ക്രുദ്ധോ  
വജ്രകൽപേന മുഷ്ടിനാ || 6.59.114 ||

തേന മുഷ്ടിപ്രഹാരേണ

രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |  
ജാനുഭ്യമഗമദ് ഭൂമൗ  
ചചാല ച പപാത ച || 6.59.115 ||

ആസ്യേഷ്യ നേത്രൈഃ ശ്രവണൈഃ

പപാത രുധിരം ബഹു |  
വിഘൂർണമാനോ നിശ്ചേഷ്ടോ  
രഥോപസ്ഥ ഉപാവിശത് || 6.59.116 ||

വിസഞ്ജേന്താ മുർച്ഛിതശ്ചാസീ -  
 ന ച സ്ഥാനം സമാലഭത് |  
 വിസഞ്ജന്തം രാവണം ദൃഷ്ട്വാ  
 സമരേ ഭീമവിക്രമം || 6.59.117 ||

ഋഷയോ വാനരാശ്ചൈവ  
 നേദുർഭദവാശ്ച സാസുരാഃ |  
 ഹനുമാനഥ തേജസ്വീ  
 ലക്ഷ്മണം രാവണാർദിതം || 6.59.118 ||

ആനയദ് രാഘവാഭ്യാശം  
 ബാഹുഭ്യാം പരിഗൃഹ്യ തം |  
 വായുസുനോഃ സുഹൃത്തേന  
 ഭക്ത്യാ പരമയാ ച സഃ |  
 ശത്രുണാമപ്യകമ്പ്യാപി  
 ലഘുത്വമഗമത് കപേഃ || 6.59.119 ||

തം സമുത്സൃജ്യ സാ ശക്തിഃ  
 സൗമിത്രിം യുധി നിർജിതം |  
 രാവണസ്യ രഥേ തസ്മിൻ  
 സ്ഥാനം പുനരുപാഗമത് || 6.59.120 ||

രാവണോപി മഹാതേജാഃ  
 പ്രാപ്യ സംജന്താം മഹാഹവേ |  
 ആദദേ നിശിതാൻ ബാണാ -  
 ജഗ്രാഹ ച മഹദ്യനുഃ || 6.59.121 ||

ആശ്വസ്തശ്ച വിശൽയശ്ച  
 ലക്ഷ്മണഃ ശത്രുസുദനഃ |

വിഷ്ണോർഭാഗമമീമാംസ്യ -

മാത്മാനം പ്രത്യനുസ്മരൻ || 6.59.122 ||

നിപാതിതമഹാവീരാം

വാനരാണാം മഹാചമുഃ |

രാഘവസ്തു രണേ ദൃഷ്ട്വാ

രാവണം സമഭിദ്രവത് || 6.59.123 ||

അമൈനമനുസക്രമ്യ

ഹനുമാൻ വാക്യമബ്രവീത് |

മമ പൃഷ്ഠം സമാരുഹ്യ

രാക്ഷസം ശാസ്തുമർഹസി || 6.59.124 ||

വിഷ്ണുർയഥാ ഗരുത്മന്ത -

മാരുഹ്യാമരവൈരിണം |

തച്ഛൂത്വാ രാഘവോ വാക്യം

വായുപുത്രേണ ഭാഷിതം || 6.59.125 ||

അഥാരുരോഹ സഹസാ

ഹനുമന്തം മഹാകപിം |

രഥസ്ഥം രാവണം സംഖ്യേ

ദദർശ മനുജാധിപഃ || 6.59.126 ||

തഥാലോക്യ മഹാതേജാഃ

പ്രദുദ്രാവ സ രാവണം |

വൈരോചനമിവ ക്രുദ്ധോ

വിഷ്ണുരഭ്യുദ്യതായുധഃ || 6.59.127 ||

ജ്യാശബ്ദമകരോത് തീവ്രം

വജ്രനിഷ്പേഷനിഷ്ഠുരം |

ഗിരാ ഗംഭീരയാ രാമോ

രാക്ഷസേന്ദ്രമുവാച ഹ || 6.59.128 ||

തിഷ്ഠ തിഷ്ഠ മമ ത്വം ഹി

കൃത്വാ വിപ്രിയമീദൃശം |

ക്വ നു രാക്ഷസശാർദൂല

ഗത്വാ മോക്ഷമവാപ്സ്യസി || 6.59.129 ||

യദീന്ദ്രവൈവസ്വതഭാസ്കരാൻ വാ

സ്വയംഭുവൈശ്യാനരശങ്കരാൻ വാ |

ഗമിഷ്യസി ത്വം ദശ വാ ദിശോഽഥവാ

തഥാപി മേ നാദ്യ ഗതോ വിമോക്ഷ്യസേ || 6.59.130 ||

യശ്ചൈഷ ശക്ത്യാ നിഹതസ്ത്വയാദ്യ

ഗച്ഛൻ വിഷാദം സഹസാഭ്യുപേത്യ |

സ ഏഷ രക്ഷോഗണരാജ മൃത്യുഃ

സപുത്രപൗത്രസ്യ തവാദ്യ യുദ്ധേ || 6.59.131 ||

ഏതേന ചാത്യദ്ഭുതദർശനാനി

ശരൈർജനസ്ഥാനകൃതാലയാനി |

ചതുർദശാൻയാത്തവരായുധാനി

രക്ഷഃസഹസ്രാണി നിഷ്കുദിതാനി || 6.59.132 ||

രാഘവസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ

രാക്ഷസേന്ദ്രോ മഹാബലഃ |

വായുപുത്രം മഹാവേഗം

വഹന്തം രാഘവം രണേ || 6.59.133 ||

രോഷേണ മഹതാഽവിഷ്ടഃ

പൂർവവൈരമനുസ്മരൻ |

ആജഘാന ശരൈർദീപ്തൈഃ  
കാലാനലശിവോപമൈഃ || 6.59.134 ||

രാക്ഷസേനാഹവേ തസ്യ  
താഡിതസ്യാപി സായകൈഃ |  
സ്വഭാവതേജോയുക്തസ്യ  
ഭൂയസ്തേജോഭ്യവർധത || 6.59.135 ||

തതോ രാമോ മഹാതേജാ രാവണേന കൃതവ്രണം |  
ദൃഷ്ട്വാ പ്ലവഗശാർദൂലം ക്രോധസ്യ വശമേയിവാൻ || 6.59.136 ||

തസ്യാഭിസങ്ക്രമ്യ രഥം സചക്രം  
സാശ്വധ്വജച്ഛത്രമഹാപതാകം |  
സസാരഥിം സാശനിശൂലഖഡ്ഗം  
രാമഃ പ്രചിച്ഛേദ ശിതൈഃ ശരാഗ്രൈഃ || 6.59.137 ||

അഥേന്ദ്രശത്രും തരസാ ജഘാന  
ബാണേന വജ്രാശനിസന്നിഭേന |  
ഭുജാന്തരേ വ്യൂഢസുജാതരുപേ  
വജ്രേണ മേരും ഭഗവാനിവേന്ദ്രഃ || 6.59.138 ||

യോ വജ്രപാതാശനിസന്നിപാതാ -  
ന്ന ചുക്ഷുഭേ നാപി ചചാല രാജാ |  
സ രാമബാണാഭിഹതോ ഭൃശാർത -  
ശ്ചചാല ചാപം ച മുഥോച വീരഃ || 6.59.139 ||

തം വിഹ്വലന്തം പ്രസമീക്ഷ്യ രാമഃ  
സമാദഭേ ദീപ്തമഥാർധചന്ദ്രം |  
തേനാർകവർണം സഹസാ കിരീടം  
ചിച്ഛേദ രക്ഷാധിപതേർമഹാത്മാ || 6.59.140 ||

തം നിർവിഷാശീവിഷസന്നികാശം  
 ശാന്താർചിഷം സൂര്യമിവാപ്രകാശം |  
 ഗതശ്രിയം കൃത്തകിരീടകൂട -  
 മൂവാച രാമോ യുധി രാക്ഷസേന്ദ്രം || 6.59.141 ||

കൃതം ത്വയാ കർമ്മ മഹത് സുഭീമം  
 ഹതപ്രവീരശ്ച കൃതസ്ത്വയാഹം |  
 തസ്മാത് പരിശ്രാന്ത ഇതി വ്യവസ്യ  
 ന ത്വാം ശരൈർമൃത്യുവശം നയാമി || 6.59.142 ||

പ്രയാഹി ജാനാമി രണാർദിതസ്ത്വം  
 പ്രവിശ്യ രാത്രിഞ്ചരരാജ ലങ്കാം |  
 ആശ്വസ്യ നിർയാഹി രഥീ ച ധൻവീ  
 തദാ ബലം പ്രേക്ഷ്യസി മേ രഥസ്ഥഃ || 6.59.143 ||

സ ഏവമുക്തോ ഹതദർപഹർഷോ  
 നികൃത്തചാപഃ സ ഹതാശ്വസൂതഃ |  
 ശരാർദിതോ ഭഗമഹാകിരീടോ  
 വിവേശ ലങ്കാം സഹസാ സ്മ രാജാ || 6.59.144 ||

തസ്മിൻ പ്രവിഷ്ടേ രജനീചരേന്ദ്രേ  
 മഹാബലേ ദാനവദേവശത്രു |  
 ഹരീൻ വിശൽയാൻ സഹ ലക്ഷ്മണേന  
 ചകാര രാമഃ പരമാഹവാഭ്രേ || 6.59.145 ||

തസ്മിൻ പ്രഭഗേ ത്രിദശേന്ദ്രശത്രു  
 സുരാസുരാ ഭൂതഗണാ ദിശശ്ച |  
 സസാഗരാഃ സർഷിമഹാരഗാശ്ച  
 തഥൈവ ഭൂമ്യംബുചരാഃ പ്രഹൃഷ്ടാഃ || 6.59.146 ||

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകോനഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥